

Práce stavěcího psa z pohledu rozhodčího

"Jak sladké je jít za bílou skvrnou" - to jsou slova Dr. Steinitze, velkého chovatele německých krátkosrstých ohařů. A tou bílou skvrnou byl jeho pointer Bar Nižbor. V těchto slovech je vyjádřen zásadní rozdíl ve stylu polní práce anglického a kontinentálního stavěcího psa.

Nejde zde jen o fakt lovu, ale o estetický zážitek, který lov pernaté zvěře s anglickým stavěcím psem povyšuje do sféry uměleckého díla. Jako rozhodčí, který měl možnost posuzovat řadu mezinárodních soutěží, musím říci, že je úplně jedno, zda je ona skvrna bílá, černá nebo červená, ale záleží na kvalitě jedince jednotlivého plemene anglických stavěcích psů. Velkou roli zde však také hraje předvedení psa na parkuru.

Pojďme se podívat, jak takového uměleckého díla dosáhnout. Hlavním protagonistou je zde pes a jeho vrozené vlastnosti, které musí vůdce dokázat správně rozvinout a v konečné fázi na parkuru prezentovat. Naše šance stoupají s jedincem, který od raného věku má zájem o zvěř, vystavuje, nemá snahu štvát a při vyhledávání zvěře preferuje pernatou.

Z vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že je hrozně důležité, s jakým druhem zvěře se mladý pes potká nejprve. Vždy se snažím, aby to byli koroptve, které dokáží nejlépe rozvinout vlohu vystavování. Tím, že neodbíhají tak jako bažant, dávají mladému psu konstantnost pachu a nutí jej k pevnému vystavení. Druhým předpokladem je kontakt psa a vůdce. V podstatě jde o poslušnost, ale nikoliv o dril, který psu svazuje "ruce" a brání vlastní iniciativě. Jako ideální stav lze považovat souhru psa a vůdce, kdy pes ukazuje svoji loveckou iniciativu, přidělený terén prohledá tak, že nevynechá žádný kus, nejeví dojem zadržetí, ale při tom je plně v rukách vůdce. Vznik této souhry vyžaduje řadu hodin systematické práce v poli a dostatek kontaktu se zvěří. Vůdce musí být ve dvojici se psem dominantní, dokázat nenásilně prosadit svou vůli - poslat psa tam, kde lze předpokládat zvěř (i vůdce by měl mít lovecký instinkt - hledat zvěř hlavně při krajích, nikoliv uprostřed velkých lánů. Za horkého počasí tam, kde je voda a stín apod. Důsledně dbát při hledání, aby pes dělal otáčky proti větru, nezabíhal za vůdce a poskytnout psovi čas, aby mohl přidělený parkur systematicky prohledat. V praxi to znamená, aby vůdce zbytečně "neletěl" dopředu, čímž nutí psa vynechávat místa v terénu a nebo zabírat příliš velké kusy, které nosově není schopen obsáhnout. Nebát se psa poslat i několikrát na stejné místo, protože při prvním proběhnutí terénem i velice dobrý pes může zalehlou zvěř minout. Nerušit psa přílišným pískáním a hlasitými povely, protože tyto podněty určitým způsobem na krátkou dobu nutí psa "vysadit" nos a orientovat se jinými smysly na vůdce (zrak a sluch). Přílišná hlučnost také vede k tomu, že pernatá zvěř velice brzy odbíhá nebo odlétá. Nehlučné chování by si měli také vštípit i rozhodčí!

Velice důležité je vědět, že stejně jako koně vedeme nejen pomocí otěže, ale i sedem a holení, tak psa v poli vedeme hlavně pohybem! A to ne ukazováním rukou, ale je třeba psovi naznačit směr hledání pohybem celého trupu do žádaného směru. Dobrý vůdce je i dobrým "sportovcem". V praxi to znamená, že dokáže tolerovat chyby psa, respektuje partnera a korektně se chová k verdiktu rozhodčích. Snahou vůdce by měla být kvalitní prezentace a s ní spojený estetický zážitek z "bodu" pro přítomné. Případný neúspěch akceptovat s nadhledem a nebrat jej jako životní tragédii. Vždyť ne každý start musí být spojen s vítězstvím. Jsem velice rád, že v řadách našich vůdců máme opravdové "sportovce a hlavně sportovkyně", od kterých by se řada tzv. "zkušených" vůdců mohla učit.

*Mariánské Lázně 8.8.2004
Dr. Novotný*